

*"Szkoła nie jest przystankiem, jest drogą,
która otwiera się na coraz to nowe horyzonty do zdobycia".*

Celestyn Freinet

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkół nr 1 w Suwałkach
III Liceum Ogólnokształcącego
z Oddziałami Dwujęzycznymi
im. Alfreda Lityńskiego
w Suwałkach

*"Szukam nauczyciela i mistrza
niech przywróci mi wzrok słuch i mowę
niech jeszcze raz nazwie rzeczy i pojęcia
niech oddzieli światło od ciemności."*

Tadeusz Różewicz

Spis treści

Wstęp

I Podstawa prawna Szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego

II Założenia ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego

III Sylwetka absolwenta ZS1

IV Analiza dotychczasowych działań szkoły

V. Uroczystości i imprezy szkolne/ Ważne wydarzenia w życiu szkoły o charakterze wychowawczo – profilaktycznym

VI. Ewaluacja programu.

Wstęp

Okres dorastania to czas szczególnie podatny na zakłócenia i podejmowanie zachowań ryzykownych, czyli działań zwiększających prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych psychologicznych, społecznych i zdrowotnych konsekwencji. Zadaniem szkoły jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez podejmowanie odpowiednich działań wychowawczo – profilaktycznych, a także właściwe reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych. Potrzeba powszechnej edukacji na rzecz bezpieczeństwa, kształtowania postaw prospołecznych, tworzenia bezpiecznego środowiska nauki, zamieszkania i spędzania czasu wolnego młodzieży stała się podstawą opracowania oddziaływań pedagogicznych, zapobiegających pojawieniu się oraz utrwaleniu cech niepożądanych przy jednoczesnym

„**Wychowanie** to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci. *Art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe*

„**Profilaktyka**” rozumiana jest jako proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników niekorzystnych dla zdrowia i życia człowieka”. (wg Z. B. Gasia, 2001). Szkoła jest jednym z miejsc realizacji profilaktyki. Współpracuje przy tym ze środowiskiem lokalnym i rodzinnym. Jest miejscem działalności zadaniowej uczniów i może wyzwalać trudności młodzieży związane z przyjmowaniem odpowiedzialności za siebie i innych. Jest miejscem intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego w grupie rówieśniczej. Wypełnia znaczną część aktywnego życia młodzieży. Jest miejscem konfrontacji autorytetów i kształtowania się poczucia własnej wartości. Z punktu widzenia rodziców szkoła jest terenem weryfikacji oczekiwań związanych z własnym dzieckiem.

Program wychowawczo- profilaktyczny ZS1 jest nieodłącznym elementem działalności edukacyjnej Szkoły. Pełni on rolę uzupełniającą i kompensującą wobec Statutu Szkoły, Szkolnego zestawu programów nauczania. Jest spójny z wizją i misją szkoły. Jest

rozszerzeniem i wzbogaceniem edukacji prozdrowotnej wynikającej z podstawy programowej o nowe wiadomości i umiejętności. Ma na celu dostosowanie przekazywanych treści do możliwości uczniów i wzbudzanie zainteresowania tematem przez stosowanie różnorodnych metod aktywizujących. Opracowany program ma za zadanie zachęcać uczniów do dbania o własne zdrowie, prawidłowe odżywianie, aktywność fizyczną, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach oraz kontaktach z innymi osobami.

Proces konstruowania i wdrażania Programu wychowawczo-profilaktycznego ZS1 opiera się na wszechstronnej diagnozie, uwzględniającej potrzeby i możliwości środowiska szkolnego oraz identyfikację obszarów problemowych. Systemowe rozwiązania zawarte w niniejszym Programie mają na celu wyposażenie jego odbiorców w wiedzę i umiejętności, które pomogą im w odnalezieniu się we współczesnym świecie i stawieniu czoła potencjalnym trudnościom i zagrożeniom.

Adresatami Programu wychowawczo-profilaktycznego ZS1 są uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły. Szkoła oraz poszczególni nauczyciele podejmą działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia stosownie do jego potrzeb i możliwości we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym, a w szczególności z i instytucjami oferującymi specjalistyczną pomoc. Szkolny zestaw programów nauczania, Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzą wspólną całość. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela i młodzieży.

I Podstawa prawna Szkolnego Programu Profilaktyki.

1. Nowa ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 11 stycznia 2017 r., poz. 59)
- 2..Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- 3..Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- 4.Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.

5. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
7. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.
8. Rozporządzenie ministra edukacji narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
12. Rządowy program wspomaganie w latach 2015 - 2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach - "Bezpieczna+".
13. Rozporządzenie ministra edukacji narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
14. Statut Zespołu Szkół nr 1

15. Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, które nakłada na placówki oświatowe obowiązek uzupełnienia diagnozy z zakresie występujących w środowisku czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

II Założenia ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego.

1. Działalność wychowawczo- profilaktyczna szkoły należy do podstawowych celów polityki edukacyjnej państwa.
2. Szkoła ma zagwarantowaną autonomię w opracowywaniu własnego programu wychowawczo-profilaktycznego, który oprócz celów i zadań dydaktycznych oraz założeń związanych z szerszym kontekstem społecznym powinien także uwzględniać miejscowe priorytety wychowawcze i środki realizacji.
3. W realizowanym procesie dydaktyczno- -wychowawczym szkołą podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.
4. W opracowaniu i realizacji przez szkołę programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniania jest stała i bezpośrednia współpraca z rodzicami uczniów oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły.
5. Kształcenie i wychowanie w szkole sprzyja rozwijaniu obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw uczniów.
6. Zadaniem szkoły jest wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.
7. Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.

8. Kształtuje postawę szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywuje do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwija zainteresowanie ekologią.

9. Zadaniem szkoły jest kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki.

10. Szkoła, oprócz stwarzania uczniom warunków do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki, ma również przygotowywać ich do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci.

11. Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły będą realizowane z uwzględnieniem obszarów/sfer rozwoju ucznia:

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Zdrowie – edukacja zdrowotna

III Sylwetka absolwenta ZS1

- jest otwarty na świat i ludzi;
- dąży do krytycznego poznania rzeczywistości, stałego pogłębiania wiedzy i samorealizacji;

- jest przygotowany do egzaminu maturalnego i kontynuacji nauki;
- jest przygotowany do obowiązków rodzinnych i obywatelskich;
- swój system opiera na miłości, odpowiedzialności, mądrości i bezpieczeństwie, poszanowaniu tradycji, sprawiedliwości, wolności, tolerancji i demokracji;
- umie pracować nad sobą, odkrywać osobiste zdolności i zainteresowania;
- jest odpowiedzialny za siebie, swoje wypowiedzi i działania oraz skutki postępowania wobec innych;
- potrafi godzić interesy i dobro własne z interesami i dobrem innych;
- prawidłowo komunikuje się z ludźmi, rozwiązuje konflikty interpersonalne w sposób tolerancyjny i kulturalny;
- wyróżnia się kulturą osobistą i wrażliwością;
- potrafi odnaleźć się i działać w środowisku społecznym (rodzina, środowisko lokalne, region, państwo);
- szanuje tradycje lokalne i narodowe, własne i cudze;
- potrafi obcować z szeroko rozumianym dorobkiem kulturalnym społeczeństwa własnego i innych;
- prowadzi i propaguje zdrowy tryb życia, unika groźnych uzależnień i dba o zdrowie innych;

- szanuje środowisko naturalne;
- jest kreatywny i zdolny do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie i pełnienia odpowiedniej dla niego roli

IV Analiza dotychczasowych działań szkoły

W konstruowaniu Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego akcent został położony na **diagnozę środowiska szkolnego i identyfikację problemów tzn. rozpoznanie obszarów trudnych, czynników chroniących i ryzyka** dotyczących uczniów szkoły.

Diagnozy potrzeb i problemów dokonano na podstawie:

- analizy dokumentacji (dzienników lekcyjnych, teczek indywidualnych uczniów, teczek tematycznych, dziennika pedagoga, analizy sytuacji wychowawczej klas, analizy frekwencji uczniów);
- dokumentacji pedagoga szkolnego;
- planów pracy wychowawczej;
- obserwacji zachowania uczniów w sytuacjach typowo szkolnych i pozalekcyjnych;
- rozmów indywidualnych z uczniami, nauczycielami i rodzicami;
- konsultacji z Dyrektorem szkoły;
- zajęć profilaktycznych i wychowawczych w klasach;
- ankiet dla uczniów i wychowawców uwzględniających sytuację szkolną i domową ucznia;
- kontaktów z sądem (kuratorami sądowymi);

- wyników ankiet w ramach realizacji Programu profilaktycznego, „AFS - szkoła wolna od uzależnień” 2016/2017
- raportu z ewaluacji dotyczącej efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w r.szk.2016/2017
- raport z diagnozy problemu uzależnień na podstawie badania ankietowego uczniów i nauczycieli ZS1 z marca 2018 r

Rozpoznane czynniki ryzyka:

agresja słowna, wyśmiewanie, aroganckie zachowania, cyberprzemoc, trudności z samokontrolą (sposobem wyrażania emocji w sposób akceptowany społecznie) podatność na wpływy rówieśników, nieumiejętność odmawiania, nadmierne korzystanie z Internetu, gier komputerowych, telewizji, zachowania ryzykowne: eksperymentowanie z substancjami psychotropowymi, środkami zastępczymi oraz substancjami psychoaktywnymi (narkotykami, dopalaczami), samookaleczenia, migracja zarobkowa rodziców, problemy z wygospodarowaniem czasu wolnego przez rodziców, samotne rodzicielstwo, słabe więzi rodzinne, konflikty okołorodzowe, niewystarczająca współpraca rodziców ze szkołą.

Rozpoznane czynniki chroniące:

rodzice świadomi zagrożeń uzależnieniami, przeprowadzający rozmowy z dziećmi, umiejętność regulacji emocji i zachowania, sukcesy dziecka, umiejętności społeczne: nawiązywanie i podtrzymywanie pozytywnych kontaktów z rówieśnikami, silna więź emocjonalna z rodzicami, stały rytm dnia i tygodnia, rytuały w rodzinie, pozytywne interakcje między rodzicem a dzieckiem, bliskie relacje ze zrównoważonym dorosłym, pozytywne i stabilne środowisko rodzinne, rodzice współpracujący w zakresie profilaktyki, zainteresowanie nauką szkolną (określenie celów życiowych, wykorzystanie czasu wolnego, profilaktyka uzależnień), wiara w wartości społeczne, normy i prawo (wskazanie wartości życia

społecznego, stosowanie i przestrzeganie prawa i norm społecznych, wskazanie sensu życia, właściwych zachowań, dbałości o siebie, kolegów), przynależność do konstruktywnych grup rówieśniczych (wskazanie właściwych sposobów spędzania czasu wolnego, właściwe relacje rówieśnicze, praca na rzecz innych).

Rozpoznane czynniki chroniące związane ze szkołą i lokalną społecznością:

pozytywny klimat szkoły, monitorowanie frekwencji , wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnie pomocy, prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć, zdecydowany brak akceptacji dla zachowań niewłaściwych, współpraca z instytucjami: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, MOPS-em, SOK-iem, Sądem Rodzinnym i Opiekuńczym, Kuratorami, SODN-em, CEN-em, Dyrektor zainteresowany i sprzyjający działaniom profilaktycznym, pielęgniarka szkolna, nauczyciele posiadający doświadczenia profilaktyczne, zajęcia specjalistyczne, wsparcie doświadczonego pedagoga (indywidualne i grupowe), udział w konkursach przedmiotowych, zainteresowań, profilaktycznych, olimpiadach, udział w zajęciach pozalekcyjnych, wysokie wymagania edukacyjne, duża ilość działań profilaktycznych realizowanych w ramach pracy wychowawczej w poszczególnych klasach, realizacja programów profilaktycznych, pomoc materialna (zapobieganie problemom ekonomicznym, biedzie), pomoc w nauce (likwidacja źródeł stresu).

Diagnoza potwierdziła wstępowanie następujących obszarów problemowych w naszej szkole:

- część młodzieży wagaruje i ucieka z poszczególnych zajęć, co wpływa na osiągnięte wyniki w nauce, ma to również wpływ na brak promocji czy rezygnację z nauki w szkole;

- pojawiają się problemy związane z nadmierną troską o swój wygląd: bulimia, anoreksja;
- bez względu na wiek uczniów spotykamy się z nieśmiałością lub aroganckim zachowaniem, co zaburza relacje rówieśnicze;
- częstym problemem jest nadwaga;
- niewielka część młodzieży jest skonfliktowana z rodzicami, rówieśnikami;
- coraz więcej uczniów z powodu choroby czy mikrodeficytów lub niepełnosprawności ma problemy z osiągnięciem dobrych wyników w nauce i wymaga indywidualnego dostosowania wymagań do potrzeb, nauczania indywidualnego lub indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego;
- problemem jest też brak umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, eliminowanie przykrych napięć, zdrowe rozładowywanie emocji, radzenie sobie ze stresem;
- młodzież zagrożona jest ryzykiem eksperymentowania z różnego typu używkami: alkohol, narkotyki, nikotyna, e-papierosy; (niewłaściwe zachowania zauważane są również na terenie szkoły)
- pojawia się też problem uzależnień behawioralnych od komputera, Internetu, gier itd.;
- problem stanowi też zbyt wczesne podejmowanie inicjacji seksualnej, a co za tym idzie ryzyko niechcianej ciąży;
- częściej pojawia się problem depresji wśród młodzieży, chorób psychicznych, prób samobójczych i samookaleczeń;
- pojawia się problem agresji (hejt w Internecie), cyberprzemoc, wyśmiewanie rówieśników itp. - są to sporadyczne przypadki, niemniej nie możemy ich ignorować.

V. Uroczystości i imprezy szkolne/ Ważne wydarzenia w życiu szkoły o charakterze wychowawczo - profilaktycznym

Na terenie szkoły stwarza się różnorodne sytuacje wychowawczo- edukacyjno- profilaktyczne umożliwiające osiągnięcie założonych celów wychowawczych i profilaktycznych. Są to między innymi uroczystości i imprezy szkolne, które pozwalają realizować założone cele wychowawczo-profilaktyczne oraz kształtować postawy uczniów.

Celem uroczystości szkolnych jest:

1. Podtrzymywanie tradycji szkolnej.
2. Kształtowanie uczucia przynależności do społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej.
3. Kształtowanie szacunku do symboli szkolnych i narodowych oraz umiejętności odpowiedniego zachowania się podczas uroczystości.
4. Rozwijanie aktywnej postawy podczas organizacji uroczystości szkolnych.
5. Umacnianie więzi personalnych.
6. Przygotowanie do pełnienia ról społecznych.
7. Kształtowanie postaw prosojalnych i prospołecznych
8. Kształtowanie postaw prozdrowotnych

Zwyczaje i obyczaje szkolne.

1. „Otrzęsiny”- pasowanie na ucznia klasy pierwszej.
2. Wigilie klasowe.
3. Spotkanie opłatkowe społeczności szkolnej.

4. Pielgrzymka maturzystów na Jasną Górę.
5. Organizacja studniówki.
6. „Prezentacje”- promocja szkolnych talentów.
7. „Zaduszki muzyczne”.
8. Uroczystość wręczenia znaczką szkoły.
9. Uroczyste pożegnanie absolwentów „Ostatni dzwonek”
10. „Dzień Trzeciego”- 1 czerwca

VI. Strategia wychowawczo-profilaktyczna szkoły

Diagnoza problemów młodzieży licealnej.

Rozpoznanie sytuacji środowiskowej i indywidualnych potrzeb ucznia .

Lp.	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
1.	Przeprowadzenie diagnozy zachowań problemowych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zainstalowanie na ścianie obok gabinetu pedagoga szkolnej skrzynki zaufania • przeprowadzenie ankiet wśród wychowanków i rodziców celem rozpoznania ich sytuacji bytowo - materialnej i ewentualnych problemów i przedst. ich na spotkaniach zespołów wychowawczych, • analizy wyników nauczania i frekwencji, • rozpoznanie środowiska uczniów podejmujących zachowania ryzykowne, • zajęcia integracyjne i imprezy klasowe pozwalające na lepsze poznanie wychowanków i ich problemów, • doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie rozpoznawania potrzeb i cech rozwojowych młodzieży
2.	Diagnozowanie środowiska ucznia.	
3.	Diagnoza klasy.	

4.	Rozpoznanie stanu zdrowia uczniów w tym psychicznego.	w wieku szkolnym,
5.	Stosowanie różnorodnych form nauczania umożliwiających uczniom wszechstronny rozwój.	<ul style="list-style-type: none"> • ustalenie zasad współpracy wychowawców z klasą, • zebranie dokumentacji (tzw. opinii pp, orzeczeń, zaświadczeń lekarskich itp.), • stworzenie bazy danych o uczniach ze sprzężonymi problemami, • zebrania, wywiadówki, indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą, pedagogiem, • rozmowy pedagoga, wychowawców, nauczycieli z uczniami, rodzicami i Dyrekcją szkoły, • współpraca wychowawców klas z pedagogiem szkolnym, • współpraca z Poradnią PP w Suwałkach, • organizacja Nauczania Indywidualnego lub Indywidualnego Toku Nauki, • kierowanie uczniów na badania specjalistyczne w Poradni PP,
6.	Rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych uczniów.	
7.	Wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse.	
8.	Organizowanie różnych form opieki nad uczniem zdolnym.	
9.	Wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse.	
10.	Organizowanie różnych form opieki nad uczniem zdolnym.	

Obszar I -Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

Bezpieczeństwo młodzieży. Zapobieganie przemocy, wagarom i zapewnienie bezpieczeństwa w szkole. Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym (opieka nad uczniami ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz uczniami z ograniczeniami zdrowotnymi utrudniającymi naukę szkolną.

Prowadzenie poradnictwa o charakterze dydaktyczno - wychowawczym dla rodziców i uczniów z trudnościami w nauce).

Lp.	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1.	Wdrażanie wewnętrznych zasad i reguł postępowania.	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i przestrzeganie szkolnych procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych, • opracowanie i wdrożenie w szkole Szkolnej procedury interwencyjnej, • opracowanie procedury dotyczącej funkcjonowanie szkolnej skrzynki zaufania, • informowanie uczniów, rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach oraz metodach współpracy z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz innymi niepokojącymi sytuacjami, • systematyczne diagnozowanie środowiska szkolnego i dostosowywanie procedur do aktualnych potrzeb zaistniałych w szkole, w środowisku oraz dostosowanych do obowiązujących przepisów prawnych,
2.	Zapewnienie bezpieczeństwa uczniów, budowanie pozytywnego klimatu szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja edukacji prawnej przez przedstawicieli Straży Miejskiej, Policji, Sądu oraz inne podmioty, • kultywowanie tradycji szkoły, • zaznajomienie uczniów klas pierwszych z prawami i obowiązkami ucznia, • realizacja zajęć profilaktycznych mających na celu integrację zespołu klasowego oraz nabycie przez uczniów umiejętności życiowych- doskonalenie różnych aspektów inteligencji emocjonalnej, • kreowanie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery w szkole. • organizowanie przedsięwzięć klasowych lub szkolnych, np. Mikołajki, Andrzejki, Wigilia, wyjazdy integracyjne, wyjścia do kina, wycieczki, angażowanie wszystkich uczniów w przygotowania imprez, • rozpoznawanie zachowań agresywnych i szybkie reagowanie na sytuacje konfliktowe wewnątrz grupy klasowej, • obserwacja zachowań uczniów podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, • przekazywanie uczniom, rodzicom, nauczycielom informacji nt norm prawnych i procedur postępowania w przypadku naruszenia prawa szkolnego, • konsekwentne reagowanie na każdy przejaw przekraczania norm zachowania przez uczniów, • stosowanie procedur postępowania w sytuacji łamania postanowień statutu szkoły, • wykorzystywanie mediacji w rozwiązywaniu konfliktów, • pełnienie dyżurów nauczycieli na terenie szkoły, • kontrolowanie toalet szkolnych przez nauczycieli dyżurujących na przerwach oraz innych pracowników szkoły, • inicjowanie sytuacji i działań mających na celu ochronę uczniów przed niepożądanymi sytuacjami związanymi z używaniem Internetu: – uwrażliwianie nauczycieli na problem cyberprzemocy i innych zagrożeń istniejących

		<p>w wirtualnych świecie ,</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizowanie zajęć z zakresu edukacji medialnej, – monitorowanie przez nauczycieli informatyków pracy uczniów przy pomocy komputera, – uczulanie na manipulacje zawarte w reklamach, • przekazywanie aktualnych informacji o instytucjach świadczących pomoc w sytuacji wystąpienia problemu uzależnieniem od Internetu, • współpraca ze specjalistami z ośrodków zajmującymi się różnego rodzaju terapią uzależnień, zapraszanie specjalistów na spotkania z uczniami i rodzicami, • zajęcia warsztatowe w grupach – rozmowy z pedagogiem szkolnym na tematy dotyczące używek, • realizacja programów adresowanych do uczniów wymagających interwencji i dalszych działań korekcyjnych, edukacyjno – terapeutycznych, • opracowanie i upowszechnianie materiałów edukacyjnych dla nauczycieli i wychowawców do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy, • dbanie o wystrój i estetykę pomieszczeń szkolnych, • uwzględnianie sugestii uczniów na temat aranżacji wnętrza szkoły, • wszyscy członkowie społeczności szkolnej odnoszą się do siebie kulturalnie i z szacunkiem,
3.	Zmniejszanie poziomu absencji uczniów w szkole i zapobieganie trudnościom dydaktycznym i wychowawczym.	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie zasad usprawiedliwiania nieobecności, • przestrzeganie dyscypliny pracy, • przeprowadzenie lekcji wychowawczych, dotyczących wpływu frekwencji na poziom wiedzy ucznia, • realizacja kryterialnego oceniania zachowania uczniów, • przeprowadzanie indywidualnych spotkań z rodzicami (obowiązkowo w przypadku negatywnych zachowań ucznia), • diagnozowanie przyczyn absencji przez wychowawcę , pedagoga, • indywidualne, interwencyjne rozmowy pedagoga, wychowawców z rodzicami i uczniami o wysokiej absencji, • indywidualizacja, personalizacja pracy z uczniem, dostosowywanie wymagań do ich potrzeb, • wprowadzenie kontraktów edukacyjnych dla uczniów pełnoletnich z niską frekwencją, • udział w programach i projektach realizowanych w celu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów, • prowadzenie zajęć wyrównawczych i konsultacji dla uczniów z trudnościami, • monitorowanie występujących trudności dydaktycznych i wychowawczych, • bieżący kontakt z rodzicami ucznia wagarującego, • prowadzenie dzienniczków obecności i zawieranie kontraktów mobilizujących do regularnego

		<p>uczęszczania na zajęcia szkolne dla uczniów wagarujących,</p> <ul style="list-style-type: none"> • motywowanie uczniów do wykonywania dodatkowych zadań w ramach poszczególnych przedmiotów,
4.	Uczenie bezpiecznego zachowania w życiu codziennym, zapobiegania urazom, udzielania pierwszej pomocy.	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do działania ratowniczego, • nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w przypadkach oparzeń, złamań i zwichnięć, krwotoków, dławienia się ciałem obcym, utraty przytomności, utraty oddechu, zatrzymania krążenia, wstrząsu pourazowego, • przygotowanie do odpowiedniego zachowania się w sytuacji zagrożenia, • poznawanie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia, zdrowia lub mienia,
5.	Przeciwdziałanie różnym formom agresji i przemocy w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności radzenia sobie z przeżywaniem silnych emocji, • kształtowanie umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych, • poznawanie przyczyn zachowań agresywnych, • kształtowanie umiejętności wyboru właściwych dla dzieci i młodzieży audycji telewizyjnych, prasy, gier komputerowych, książek itp., • stwarzanie uczniom możliwości aktywnego spędzania czasu dającego możliwość rozładowania nagromadzonych emocji,
6.	Wsparcie uczniów z trudnościami, ochrona zdrowia psychicznego.	<ul style="list-style-type: none"> • systematyczne diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów rozpoczynających naukę oraz w kolejnych latach (analiza dokumentów ucznia, w tym dokumentacja zdrowotna, analiza wyników ankiet, obserwacja, wywiad), • dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów, • indywidualizacja pracy, • wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i wielojęzycznych, • tworzenie w szkole środowiska umożliwiającego uczniom wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości, adekwatnej samooceny i brania odpowiedzialności za swoje zachowania, • udzielanie uczniom wsparcia w sytuacjach trudnych (np. pomoc materialna, wsparcie w sytuacji przemocy w rodzinie), • zajęcia psychoedukacyjne na temat eliminowania nadmiernego stresu i napięcia emocjonalnego, • praca indywidualna pedagoga szkolnego z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, • organizowanie zajęć z zakresu umiejętności społecznych i psychologicznych oraz radzenia sobie w trudnych sytuacjach, • spotkania indywidualne pedagoga lub psychologa z PPP z uczniami o zaburzonej samoocenie, niskim poczuciu własnej wartości i rodzicami tych uczniów,

7.	Realizowanie uszczegółowionych programów profilaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> • kontynuowanie współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie pozyskiwania środków na realizację zadań z zakresu profilaktyki uzależnień, • udział w spektaklach profilaktycznych, konkursach, happeningach, • realizacja zajęć psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych oraz autorskich programów profilaktycznych, • realizowanie programów dotyczących profilaktyki uzależnień rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, • podejmowanie natychmiastowej interwencji w sytuacji eksperymentowania oraz nadużywania przez uczniów substancji psychoaktywnych, • dostarczenie najnowszych informacji nauczycielom, rodzicom, uczniom na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, • współpraca w realizacji działań z rodzicami, lekarzami, z poradnią PP, placówkami doskonalenia nauczycieli SODN i CEN, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne UM, PSSE, Policją, SM,
8.	Wszechstronny rozwój osobowości ucznia i kształtowanie postaw prozdrowotnych	<p>* Realizacja programów z zakresu profilaktyki:</p> <p>„Stres pod kontrolą”, „Różowa wstążeczka”, „Program zajęć adaptacyjno-integracyjnych”, „Program zajęć kształcących umiejętności społeczne”, „ Program profilaktyki uzależnień”, „ Program przeciwdziałający niepowodzeniom szkolnym”, „ Rozwijanie kreatywności”, Program doradztwa zawodowego”, „ ART.- Trening zastępowania agresji”, „Środowiskowy program wychowania zdrowotnego”, „Anoreksja i bulimia”, „Program przygotowujący do życia w rodzinie”, „Twoje życie- twój wybór- handel ludźmi”, „ Profilaktyka pierwotnych wad cewy nerwowej”, „Ćwiczenia grupowe”, „Tajemnice inicjacji seksualnej”, „ Profilaktyczny Program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych: ARS.- czyli jak dbać o miłość”, „ AFS – szkoła wolna od uzależnień- innowacyjny projekt walki z uzależnieniami od dopalaczy, narkotyków, alkoholu oraz innych substancji wśród dzieci i młodzieży szkolnej”, „ Ogólnopolski Program Ograniczania</p>

		<p>Zdrowotnych Następstw palenia Tytoniu”, „Krajowy program Zapobiegania Zakażeniom HIV i AIDS”, „ Zimowa szkoła bezpieczeństwa”, „Letnia szkoła bezpieczeństwa”, „ Do zdrowia przez sport”, „ Techniki relaksacyjne”, „Zdrowie psychiczne”, „Profilaktyka grypy i chorób grypopodobnych”, „ Nie dla meningokoków”, „ Stop cyberprzemocy”, „ Uzależnienia behawioralne”.</p> <p>*Realizacja treści prozdrowotnych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz w ramach zajęć pozalekcyjnych, godzin z wychowawcą oraz różnorodnych imprez szkolnych a także w trakcie spotkań z rodzicami uczniów.</p>
9.	Zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy), substancji psychotropowych i środków zastępczych	<ul style="list-style-type: none"> • rozpowszechnianie prawdziwych i rzetelnych informacji na temat środków odurzających, • kształtowanie świadomych wzorców konsumpcyjnych, • kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności samoświadomości, samooceny i samodyscypliny, • rozwijanie umiejętności interdyscyplinarnych, a w szczególności umiejętności empatycznych, współpracy, komunikowania się oraz rozwijania konfliktów, • rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów, obejmujące między innymi zdolność do wybierania pozytywnych , a nie negatywnych stylów życia, • rozwijanie związków z grupą społeczną i poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka należy (rodzina, lokalna społeczność, ogół społeczeństwa), • rozwijanie dojrzałej odpowiedzialności jako właściwego wzorca do naśladowania przez innych (obejmująca między innymi styl życia, postawy wobec używania środków odurzających), podejmowanie decyzji, • realizacja zajęć i programów na temat środków uzależniających i substancji psychoaktywnych, • organizowanie spotkań ze specjalistami w zakresie uzależnień, • udział w kampaniach społecznych i inicjatywach lokalnych, • stosowanie procedur postępowania wobec ucznia, który miał kontakt ze środkami uzależniającymi, • wskazywanie uczniom możliwości specjalistycznej pomocy, • przeprowadzenie prelekcji dla rodziców uczniów na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz innych substancji psychoaktywnych (narkotyków , dopalaczy)
10.	Przeciwdziałanie i rozwiązywanie	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie psychoedukacji wśród uczniów, rodziców, nauczycieli na temat przyczyn i objawów zaburzeń jedzenia, nerwic, depresji, samobójstw wśród młodzieży,

<p>problemów natury psychicznej m.in. zaburzenia nastroju, nerwice, depresje, samobójstwa, zaburzenia jedzenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć dotyczących radzenia sobie z emocjami, ze stresem, • stwarzanie przyjaznych uczniowi warunków nauki w czasie lekcji, • prowadzenie zajęć wychowawczych na temat: radzenia sobie z nieśmiałością i odrzuceniem, • spotkania indywidualne uczniów z pedagogiem, • organizowanie zajęć warsztatowych rozwijających umiejętności społeczne,
---	---

Obszar II- Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Kształtowanie dojrzałej postawy życiowej (motywacja, system wartości, cele życiowe, doradztwo zawodowe, pasje, zainteresowania, planowanie założenia rodziny, edukacja seksualna).

Lp.	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1.	Kształtowanie postaw patriotycznych w tym szacunku do symboli i zdarzeń.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja uroczystości z okazji rozpoczęcia roku szkolnego. • Obchody Dnia Patrona. • Organizacja obchodów świąt narodowych: <ul style="list-style-type: none"> a) Święta Niepodległości, b) Konstytucji 3 Maja • Organizacja obchodów Dnia Edukacji Narodowej • Udział w obchodach miejskich rocznic wydarzeń historycznych.
2.	Kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja działań charytatywnych dla potrzebujących. • Działalność samorządu uczniowskiego. • Promocja szkoły. • Działalność wolontariatu.
3.	Troska o wysoki stopień kultury osobistej, odpowiedzialności za słowa i czyny oraz kształtowanie pozytywnych wzorów dojrzałego funkcjonowania w rodzinie, grupie	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja treści z zakresu kultury osobistej uczniów na zajęciach edukacyjnych ze wszystkich przedmiotów oraz w ramach godzin z wychowawcą. • Debata na zajęciach z wychowawcą na temat schludnego i estetycznego wyglądu stosownego do okoliczności. • Dbalność o wygląd pomieszczeń szkoły. • Realizacja treści z zakresu efektywnej komunikacji na zajęciach edukacyjnych z podstaw

	i społeczeństwie.	<p>przedsiębiorczości, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, informatyki.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja zajęć adaptacyjno – integracyjnych. • Realizacja treści z zakresu pozytywnych wzorów dojrzałego funkcjonowania w rodzinie, grupie i społeczeństwie na zajęciach edukacyjnych z podstaw przedsiębiorczości, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, informatyki.
4.	Troska o uzyskiwanie samowiedzy poprzez uświadamianie zagadnień egzystencjalnie ważnych (filozofia)	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja treści na zajęciach edukacyjnych z języka polskiego, religii, wiedzy o społeczeństwie i historii i etyki.
5.	Kształtowanie postaw proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w akcji „Sprzątanie Świata”. • Organizacja seminariów ekologicznych. • Realizacja programu autorskiego „Ekologia”. • Realizacja treści na zajęciach edukacyjnych z języka polskiego, biologii, chemii, geografii, przyrody, religii oraz w ramach godzin z wychowawcą.
6.	Kształtowanie postaw aktywnego uczestnictwa w kulturze.	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja treści na zajęciach z wiedzy o kulturze, języka polskiego oraz w ramach godzin z wychowawcą. • Organizacja wycieczek do miejsc kultury narodowej. • Udział w przedsięwzięciach kulturalnych oferowanych przez instytucje kultury.
7.	Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz podejmowane decyzji.	<ul style="list-style-type: none"> • propagowanie wolontariatu, • lekcje wychowawcze i lekcje religii o tematyce związanej z hierarchią wartości, • lekcje wychowawcze i języka polskiego o ideałach i autorytetach w literaturze, filmie, sztuce, • współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, zajęcia wychowawcze na temat celów życiowych,
8.	Motywowanie uczniów do nauki.	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie metod aktywizujących w pracy z uczniami, • kształtowanie systemu wartości uczniów zgodnie z przyjętymi normami społecznymi oraz określenie celów życiowych, • nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia i umiejętności, • prowadzenie zajęć z uczniami na temat skutecznych metod i technik uczenia się, planowania nauki i gospodarowania czasem wolnym, • kształtowanie motywacji do nauki,

9.	Edukacja seksualna.	<ul style="list-style-type: none"> • dostarczanie uczniom rzetelnych informacji na temat seksualności w sposób dostosowany do ich wieku, • kształtowanie odpowiedzialności, podejmowanie rozsądnych decyzji życiowych, • kształtowanie szacunku dla własnej seksualności i seksualności innych osób, • pomoc w zrozumieniu i zaakceptowaniu zachodzących w człowieku procesów fizycznych i psychicznych, • pomoc uczniom w uniknięciu problemów związanych z prowadzeniem życia seksualnego (m.in. zapobieganie wirusowi HIV, choroby przenoszone drogą płciową itd.), • poruszanie kwestii równości płci, • poruszanie kwestii tożsamości seksualnej, • kształtowanie nawyków i postaw prozdrowotnych,
10.	Świadome i odpowiedzialne planowanie rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie zagadnień związanych z planowaniem rodziny, • wskazanie sposobów prawidłowej opieki nad kobietą w ciąży i noworodkiem, • objawy i rozwój ciąży, • zapoznanie z przebiegiem porodu, • zapoznanie z zasadami prawidłowego karmienia i wychowania zdrowego dziecka.
11.	Aktywne propagowanie krwiodawstwa.	<ul style="list-style-type: none"> • pozyskiwanie jak największej liczby nowych krwiodawców i stworzenie dogodnych warunków systematycznego oddawania krwi mieszkańcom Suwałk, • zachęcenie uczniów do zaangażowania się w akcje zbiórki krwi, a tym samym budowanie odpowiedzialności, potrzeby ochrony życia, • współpraca z Fundacją „Promyk” i DKMS w profilaktyce białaczki, przystąpienie do rejestracji w bazach danych dawców szpiku,
12.	Stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową itp.) jako alternatywy wobec zachowań destrukcyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych, • rozwijanie zainteresowań poprzez organizację kół zainteresowań, zajęć sportowych, muzycznych, przedmiotowych, • udział uczniów w akcjach charytatywnych (np. „Góra grosza”, „Słodki mecz”, WOŚP, akcjach honorowego krwiodawstwa) • motywowanie do aktywnego udziału w uroczystościach szkolnych, miejskich, • rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej.

Obszar III- Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Kształtowanie postaw asertywnych i pozytywnego obrazu samego siebie. Kształtowanie umiejętności społecznych i kompetencji wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli i rodziców

Lp.	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1.	Kształtowanie postaw proeuropejskich.	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja treści na zajęciach edukacyjnych z edukacji europejskiej, języka polskiego, historii, języków obcych, wiedzy o społeczeństwie, podstaw przedsiębiorczości oraz w ramach godzin z wychowawcą. • Realizacja programu edukacji europejskiej
2.	Rozwijanie zainteresowań, samodzielności, kreatywności i wrażliwości wychowanków.	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja programu z doradztwa zawodowego. • Realizacja treści na zajęciach edukacyjnych z wszystkich przedmiotów. • Wydawanie gazetki szkolnej. • Organizacja dni z kulturą: niemiecką, francuską, angielską, hiszpańską, rosyjską. • Realizacja zajęć edukacyjnych metodą projektu. • Organizowanie konkursów szkolnych. • Motywowanie uczniów do udziału w konkursach, przeglądach zawodach i olimpiadach. • Organizacja zajęć rekreacyjno-sportowych. • Redagowanie strony internetowej. • Organizacja zajęć dodatkowych dla maturzystów. • Organizowanie Mistrzostw Pierwszej Pomocy. • Udział w projektach międzynarodowych
3.	Kształtowanie umiejętności krytycznego myślenia, uczestnictwa w dialogu, w tym prezentacji własnego stanowiska i jego obrony	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia umiejętności na zajęciach edukacyjnych ze wszystkich przedmiotów. • Organizacja debat ogólnoszkolnych.
4.	Zdrowie psychospołeczne.	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności interpersonalnych (empatia, aktywne słuchanie, przekazywanie i przyjmowanie informacji zwrotnych, porozumiewanie się werbalne i niewerbalne, asertywność, odmawianie, negocjowanie, rozwiązywanie konfliktów, współdziałanie, praca w zespole, związki i współdziałanie ze społecznością), • umiejętności dla budowania samoświadomości (samoocena, identyfikacja własnych mocnych

		<p>i słabych stron, pozytywne myślenie, budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby),</p> <ul style="list-style-type: none"> • umiejętności dla budowania własnego systemu wartości (zrozumienie różnych norm społecznych, przekonań, kultur, różnic związanych z płcią; tolerancja; identyfikacja czynników, które wpływają na system wartości, postaw i zachowań; przeciwdziałanie dyskryminacji i negatywnym stereotypom; działania na rzecz prawa, odpowiedzialności i sprawiedliwości społecznej), • umiejętności podejmowania decyzji (krytyczne i twórcze myślenie, rozwiązywanie problemów, identyfikacja ryzyka dla siebie i innych, poszukiwanie alternatyw, uzyskiwanie informacji i ocena ich wartości, przewidywanie konsekwencji własnych działań, stawianie sobie celów), • umiejętności radzenia sobie ze stresem (samokontrola, radzenie sobie z presją, gospodarowanie czasem, radzenie sobie z lękiem, trudnymi sytuacjami, poszukiwanie pomocy), • praca nauczycieli, pedagoga nad wyrównaniem szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami, • stwarzanie uczniom okazji umożliwiających doświadczenie sukcesu.
5.	Rozwijanie umiejętności społecznych i inteligencji emocjonalnej uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • inspirowanie uczniów i tworzenie odpowiednich warunków w szkole do podejmowania działalności samorządowej, realizacji projektów, działalności charytatywnej oraz wolontariatu, • realizacja zajęć kształtujących: postawy prospołeczne, poczucie własnej wartości, odpowiedzialności za podejmowane decyzje, komunikacji, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z agresją i przemocą, nieulegania negatywnej presji rówieśniczej, • kształtowanie postawy szacunku i tolerancji wobec mniejszości, • pielęgnowanie wartości uniwersalnych i przestrzeganie norm społecznych, • doskonalenie różnych aspektów inteligencji emocjonalnej, w których młodzież ma braki, • stwarzanie okazji (analizowanie przypadków z życia) do ćwiczenia umiejętności konstruktywnego podejmowania decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
6.	Praca z rodzicami w obszarze profilaktyki problemowej.	<ul style="list-style-type: none"> • przekazanie informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, • porady dla rodziców w gabinecie pedagoga szkolnego i na stronie internetowej, • edukacja prawna rodziców, • włączanie rodziców w rozwiązywanie sytuacji trudnych dotyczących ich dzieci, • edukacja rodziców w zakresie rozpoznawania symptomów stosowania przemocy wobec dziecka oraz nabywania umiejętności postępowania w tego typu sytuacjach, • organizowanie spotkań z rodzicami poświęconych tematyce:

		<ul style="list-style-type: none"> – zdrowych relacji pomiędzy nastolatkiem a dorosłym, – uzależnień, – reagowania w sytuacjach trudnych, kryzysowych, – prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, – rozpoznawania wczesnych objawów używania substancji psychoaktywnych (w tym leków oraz dopalaczy), – podejmowania skutecznych działań wychowawczych i profilaktycznych, • upowszechnienie informacji o placówkach udzielających pomocy, • informowanie rodziców o wszystkich niepokojących sygnałach dotyczących funkcjonowania ich dzieci na terenie szkoły, • poszerzanie wiedzy na temat: • w sytuacji zagrożenia narkomanią oraz w innych sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu uczniów, • współpraca z rodzicami podczas realizacji programów profilaktyki, • przekazywanie informacji o obowiązujących procedurach postępowania w sytuacjach kryzysowych, włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły,
7.	Podnoszenie wiedzy i umiejętności kadry pedagogicznej w zakresie tematyki związanej z profilaktyką.	<ul style="list-style-type: none"> • praca nad umiejętnościami nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami, • rozwijanie umiejętności interpersonalnych i rozwijanie inteligencji emocjonalnej RP, • doskonalenie wiedzy nauczycieli na temat: <ul style="list-style-type: none"> – podejmowania skutecznych działań wychowawczych i profilaktycznych, – zagadnień profilaktycznych, – na temat potrzeb rozwojowych uczniów, – dotyczący rodzajów uzależnień i substancji odurzających (rodzaje, objawy ich stosowania, przyczyny sięgania po nie oraz podejmowania szkolnej interwencji), • zapoznanie z nowymi koncepcjami i metodami pracy z uczniem oraz z rodzicami lub opiekunami, • organizowanie szkoleń dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> - profilaktyki uzależnień, - rozpoznawania zagrożeń i odpowiedniego reagowania w sytuacji kryzysu emocjonalnego ucznia, - umiejętności udzielania pomocy w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka,

		<ul style="list-style-type: none"> • edukacja na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, • aktualizowanie wiedzy nauczycieli i wychowawców z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
--	--	--

Obszar IV- Zdrowie – edukacja zdrowotna

Profilaktyka zdrowotna i promowanie zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie zaburzeniom psychicznym

(bulimia, anoreksja, zdrowe odżywianie, choroby itp.)

Lp.	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1.	Propagowanie zdrowego stylu życia (zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna).	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębienie wiedzy o zasadach racjonalnego odżywiania się, • uświadomienie wartości odżywczych warzyw i owoców, • rozumienie konieczności zdrowego odżywiania się, • zachęcanie do spożywania zdrowych posiłków, • rozwijanie aktywności fizycznej, • kształtowanie nawyków wykonywania ćwiczeń ruchowych, • zachęcanie do aktywnego spędzania czasu, • ukazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, • kształtowanie prawidłowej postawy ciała,

2.	Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów natury psychicznej min. zaburzenia nastroju, nerwice, depresje, samobójstwa, zaburzenia jedzenia.	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie psychoedukacji wśród uczniów, rodziców, nauczycieli na temat przyczyn i objawów zaburzeń jedzenia, nerwic, depresji, samobójstw wśród młodzieży, • organizowanie zajęć dotyczących radzenia sobie z emocjami, ze stresem, • stwarzanie przyjaznych uczniowi warunków nauki w czasie lekcji, • prowadzenie zajęć wychowawczych na temat: radzenia sobie z nieśmiałością i odrzuceniem,
3.	Modelowanie zachowań promujących zdrowie.	<ul style="list-style-type: none"> • realizowanie zdrowotnych programów profilaktycznych we współpracy z PSSE , MKRPA, Poradnią PP i UM: „Krajowy program zapobiegania HIV i zwalczania AIDS”, „Ogólnopolski Program ograniczania zdrowotnych następstw palenia Tytoniu”, Rządowy Program „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła” , „Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, „Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii”, „Narodowy Program Zdrowia”, „Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego” • realizacja zagadnień dotyczących zdrowego stylu życia na zajęciach z wychowawcą oraz na lekcjach przedmiotowych zgodnie z tematyką wychowania zdrowotnego ujętych w podstawie programowej: <ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie wadom postawy, - zapoznanie z zasadami zdrowego odżywiania się i zaburzeniami (otyłość, nadwaga, anoreksja, bulimia), - profilaktyka alkoholizmu, narkomanii i innych uzależnień (substancje zmieniające świadomość, papierosy i urządzenia typu e -papieros, Internet, multimedia, uzależnienia behawioralne), - poszerzanie wiedzy na temat chorób cywilizacyjnych (cukrzycy, nadciśnienia, otyłości, chorób nowotworowych), - higiena i profilaktyka zdrowotna, samoobserwacja i samobadanie, • zachęcanie uczniów w różne formy aktywności ruchowej i inicjowanie działań w tym zakresie i propagowanie wzorców dbałości o formę psychiczną i fizyczną uczniów, • kształtowanie prawidłowej postawy ciała, • przygotowywanie aktualnych informacji w gablotach, w formie gazetki, na szkolnej stronie internetowej, związanych tematycznie z promocją zdrowia oraz profilaktyką uzależnień, • realizacja programów prozdrowotnych, takich jak np.: „Różowa Wstążeczka”, „Biała Wstążeczka”, „Stres pod kontrolą”, „ARS - czyli jak dbać o miłość” „Żyję bez ryzyka AIDS”, „Bulimia i anoreksja”, „AFS - szkoła wolna od uzależnień”, „Środowiskowy program wychowania zdrowotnego”, „Światowy Dzień zdrowia”, „ Środowiskowy program wychowania zdrowotnego”, „ Profilaktyka pierwotnych wad cewy nerwowej” oraz innych, w zależności od potrzeb, „Zimowa szkoła bezpieczeństwa”, „Letnia szkoła bezpieczeństwa”, „Stres pod kontrolą”, „Profilaktyka grypy i chorób grypopodobnych”, „Program

		profilaktyki uzależnień- „Używasz- przegrywasz”- filmy o tematyce profilaktycznej, „ Program-Nie! Dla Meningokoków”.
4.	Wspieranie aktywności uczniów w zakresie prozdrowotnych zachowań (zdrowe odżywianie).	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębienie wiedzy o zasadach racjonalnego odżywiania się, • uświadomienie wartości odżywczych warzyw i owoców, • rozumienie konieczności zdrowego odżywiania się, • zachęcanie do spożywania zdrowych posiłków, • zachęcanie do aktywnego spędzania czasu, • ukazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
5.	Profilaktyka chorób nowotworowych.	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie świadomości zdrowotnej młodzieży dotyczącej chorób nowotworowych, • wytworzenie prawidłowych nawyków zdrowotnych, • umiejętności dostrzegania niepokojących objawów, • zapoznanie z czynnikami ryzyka powstawania raka piersi, • zapoznanie z techniką i zasadami samobadania piersi, • zminimalizowanie lęku przed rakiem, • pokazanie możliwości wczesnej diagnostyki i skuteczności leczenia,
6.	Profilaktyka zakażenia wirusem HIV oraz zachowania chroniące przed ryzykiem zakażenia.	<ul style="list-style-type: none"> • uświadomienie, że zagrożenie HIV może dotyczyć każdego, • wskazanie na sposoby ochrony przed zagrożeniem HIV, • wzrost poziomu wiedzy dotyczącej tego tematu oraz podniesienie poziomu akceptacji i tolerancji dla osób żyjących z HIV i chorych na AIDS,
7.	Profilaktyka grypy .	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie świadomości uczniów dotyczących zachorowań na gripę, • zapoznanie ze sposobami rozprzestrzeniania i zarażenia się wirusem grypy, • zapoznanie ze skutecznymi sposobami ochrony przed zarażeniem,

I. Ewaluacja programu.

Opis planowanej procedury ewaluacji wewnętrznej z narzędziami ewaluacji

Cele ewaluacji:

- uzyskanie informacji o efektach zrealizowanych działań;

- sprawdzenie stopnia osiągnięcia założonych celów,
- ocena sposobu realizacji pod kątem skuteczności działań.

Przebieg pracy wychowawczo- profilaktycznej i jej efekty poddawane będą systematycznej obserwacji i analizie oraz ocenie pod kątem efektywności działań. Ewaluacja zrealizowanych działań służy podniesieniu jakości działań, opracowaniu wniosków oraz rekomendacji na przyszłość.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji: - ankieta, - obserwacja, - analiza dokumentacji szkolnej.